

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, van 4 oktober 2018, nr. IENW/BSK-2018/197458, tot wijziging van de Vrijstellingsregeling plantenresten

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen;

BESLUIT:

ARTIKEL I

De Vrijstellingsregeling plantenresten wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt te luiden:

a. *bermmaaisel*: natuurlijk materiaal van in hoofdzaak plantaardige herkomst dat vrijkomt bij het maaien van grazige kruidenvegetaties, groeiend op wegbermen, langs of in watergangen en op waterkeringen en dat niet één of meer van de gevaarlijke eigenschappen als bedoeld in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen bezit,.

2. Onderdeel c komt te luiden:

c. *landbouw- en bosbouw materiaal*: natuurlijk materiaal van in hoofdzaak plantaardige herkomst, afkomstig uit de landbouw of bosbouw, dat niet één of meer van de gevaarlijke eigenschappen als bedoeld in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen bezit,.

3. Onder vervanging van de punt aan het eind van onderdeel d door een komma, wordt een onderdeel toegevoegd luidende:

e. *heideplagsel en maaisel*: natuurlijk materiaal van in hoofdzaak plantaardige herkomst, afkomstig uit een natuurgebied, dat niet één of meer van de gevaarlijke eigenschappen als bedoeld in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen bezit.

B

Na artikel 1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a

Deze regeling berust op artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen.

C

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt 'artikel 2, eerste lid, onder g,' vervangen door: artikel 2, eerste lid, onderdeel d,.

2. Onderdeel b komt te luiden:

b. landbouw- en bosbouw materiaal dat op of in de bodem wordt gebracht op de plaats of in de directe nabijheid waarvan dit is vrijgekomen, onder de voorwaarden die zijn gesteld in artikel 4 in samenhang met artikel 3,.

D

Artikel 3, onderdeel a, onder 3, komt te luiden:

- 3°. in gevallen waarin het aangrenzende perceel niet geschikt is: op een ander perceel, dat ligt binnen een afstand van maximaal vijf kilometer van de plaats van waar het bermmaaisel is vrijgekomen,.

E

Artikel 4 komt te luiden:

Artikel 4

Artikel 3 is van overeenkomstige toepassing op het op of in de bodem brengen van landbouw- en bosbouw materiaal, als bedoeld in artikel 2, onderdeel b.

F

In artikel 5, onderdeel a, onder 2°, wordt 'één kilometer' vervangen door: vijf kilometer.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2019.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer*

TOELICHTING

Inleiding

Deze regeling wijzigt de Vrijstellingsregeling plantenresten. De wijziging omvat een uitbreiding van de categorieën plantenresten die zijn vrijgesteld van het verbod om afvalstoffen buiten inrichtingen op of in de bodem te brengen. De wijziging omvat tevens een aanpassing van de toepassingsvoorwaarden van de vrijgestelde categorieën plantenresten.

Aanleiding

Als gevolg van de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel E, onder 1, van de Wet van 9 juli 2014 tot wijziging van de Wet milieubeheer en van de wet van 28 maart 2013 tot wijziging van de Crisis- en herstelwet en diverse andere wetten in verband met het permanent maken van de Crisis- en herstelwet en het aanbrengen van enkele verbeteringen op het terrein van het omgevingsrecht (Stb. 2013, 144) in verband met het doorvoeren van enkele noodzakelijke reparaties en andere kleine wijzigingen (Stb. 2014, 302) (hierna: wijzigingswet), gaat het in artikel 10.2 Wet milieubeheer opgenomen verbod om buiten inrichtingen afvalstoffen te storten of anderszins op of in de bodem te brengen, in volle omvang gelden. Ook voor stoffen, preparaten en voorwerpen die hiervan tot dat moment op grond van artikel 10.1a Wet milieubeheer waren vrijgesteld. Deze algemene vrijstelling was ontleend aan artikel 2 van de Kaderrichtlijn afvalstoffen, EG/2008/98¹ (hierna: Kra). Bij de implementatie van de Kra was artikel 2 Kra zodanig omgezet dat hoofdstuk 10 (afvalstoffen) van de Wet milieubeheer in zijn geheel niet van toepassing was op de uitzonderingen in artikel 2 van de Kra. Door de wijzigingswet wordt, uit oogpunt van bescherming van het milieu, deze algemene vrijstelling weer ongedaan gemaakt en is een aantal bepalingen uit hoofdstuk 10, waaronder het verbod van artikel 10.2 Wet milieubeheer, weer van toepassing op de uitgezonderde stromen in artikel 2 Kra. Blijkens de toelichting bij de wijzigingswet is het niet gewenst dat het verbod uit artikel 10.2 Wet milieubeheer in volle omvang gaat gelden voor stoffen bedoeld in artikel 10.1a, eerste lid, onderdeel f, van de Wet milieubeheer, omdat die afvalstoffen onder de in die bepaling genoemde omstandigheden wel op of in de bodem gebracht moeten kunnen worden. Daarmee wordt bedoeld op niet-gevaarlijk landbouw- en bosbouw materiaal dat wordt gebruikt in de land- of bosbouw.

Aanleiding voor deze regeling is voorts de wens van andere overheden en de sector om de afstand waarbinnen de in de Vrijstellingsregeling plantenresten opgenomen stromen kunnen worden afgezet, te verruimen.

Uitbreiding vrijstelling

De in de Vrijstellingsregeling plantenresten opgenomen categorieën plantenresten die zijn vrijgesteld van het verbod van artikel 10.2 Wet milieubeheer worden met deze regeling uitgebreid met de categorie landbouw- en bosbouw materiaal. Dit is in lijn met de uitzonderingspositie van dit materiaal in artikel 2, eerste lid, onderdeel f, van de Kra. Het gaat hierbij om natuurlijk materiaal dat wordt gebruikt in de land- of bosbouw en dat geen van de in bijlage III bij de Kra bedoelde gevaarlijke eigenschappen bezit. Dit materiaal mag, onder de in artikel 3 van de Vrijstellingsregeling plantenresten opgenomen voorwaarden, buiten een inrichting op of in de bodem worden gebracht.

Met de uitbreiding van de vrijstelling van het verbod om afvalstoffen nuttig toe te passen op of in de bodem met natuurlijk, niet gevaarlijk landbouw- en bosbouw materiaal, kan de bestaande vrijstelling voor oogstrestanten komen te vervallen. Deze stroom valt immers binnen de vrijstelling voor landbouw- en bosbouw materiaal.

Aanpassing toepassingsvoorwaarden

Met het oog op een evenwichtige wijze van toepassen van het materiaal dat op grond van de Vrijstellingsregeling plantenresten op of in de bodem gebracht mag worden, is ervoor gekozen om de afstand waarbinnen dit materiaal op of in de bodem mag worden gebracht, uit te breiden van één naar vijf kilometer. In de praktijk bleek een toepassing binnen een straal van één kilometer vanaf het perceel van waar het materiaal was vrijgekomen, niet functioneel te zijn. De reden hiervoor is dat de grond waar het materiaal van vrijkomt, veelal niet gebaat is bij het op of in de bodem brengen van dat

¹ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen.

materiaal. Dit terwijl de toepassing van het materiaal binnen een ruimere straal veelal wél functioneel is, vanwege het feit dat de kwaliteit van verder gelegen gronden vaak armer is en deze door de toepassing van het materiaal wordt verbeterd doordat de hoeveelheid organische stof in de bodem toeneemt.

De verruiming van de afstandsgrens is een wens van zowel Rijkswaterstaat en de waterschappen als organisaties uit het veld zoals LTO en een aantal individuele akker- en tuinbouwbedrijven. Een waterschap heeft na toestemming van het bevoegd gezag in de afgelopen jaren al een pilot gedraaid met het op deze wijze toepassen van het materiaal. Hierbij werd een straal van 5 km aangehouden. De ervaringen waren positief. Zo is gebleken dat het toenemende gehalte aan organische stof in de bovenste laag van de bodem de structuur ervan verbetert met als gevolg dat water beter wordt vastgehouden. Daardoor is minder snel beregening nodig en ontstaat mogelijk een positief effect op de waterhuishouding.

Verruiming van de afstandsgrens zal ertoe leiden dat het vrijgekomen materiaal over een grotere afstand zal worden verspreid. De verwachting bestaat niet – zo blijkt ook uit informatie van de Waterschappen – dat er in zijn totaliteit meer materiaal op het land wordt gebracht.

Met het oog op nieuwe vormen van circulair terreinbeheer is al enige tijd overleg gaande tussen genoemde overheden en de sector. Het verruimen van de afstandsgrens met 10 km is één van de gedeelde wensen binnen de genoemde sector. Met de uitbreiding van de afstandseis ontstaat er ruimte voor de sector om nieuwe vormen van circulair terreinbeheer te verkennen, waarvan het onderbrengen van groenstromen er één is.

De verruiming van de afstandsgrens middels deze wijzigingsregeling is echter beperkt tot 5 kilometer. Dit in de eerste plaats om de handhaafbaarheid van de regeling beheersbaar te houden. Verder blijft met een uitbreiding tot 5 kilometer het oorspronkelijke idee van verwerking in een kleine kringloop bestaan. Tenslotte kan met deze beperkte uitbreiding voldoende zicht blijven op verwerking van reststromen conform een goede landbouwpraktijk.

Voor waterschappen, wegbeheerders en beheerders van natuurgebieden zal de verruiming van de afstandsgrens leiden tot een lastenverlichting. Zij mogen het bermmaaisel en heideplagsel en maaisel uit natuurgebieden op grotere afstand afzetten. Voorheen werd het materiaal dat niet binnen een straal van één kilometer kon worden afgezet, tegen kosten afgegeven aan composteerders of afvalverwerkingsinrichtingen.

Consultatie

Een concept van deze regeling is voor het inbrengen van zienswijzen van 23 februari tot 22 maart 2018 in de internetconsultatie gebracht.

Er zijn in totaal 48 reacties binnengekomen. De ingediende reacties hebben betrekking op veronderstelde milieugevolgen van de regeling, op landbouwkundige bezwaren en financiële aspecten. Voorts is er een aantal reacties waaruit volgt dat de voorgestelde wijziging te beperkt van omvang is.

Milieu en vervuiling

In de meeste reacties wordt de zorg uitgesproken dat de voorgestelde wijziging een forse impact zal hebben op het milieu, waaronder de bodem. Hiermee samenhangend is gesteld dat onderzoek en evaluatie van de eerdere vrijstellingsregeling noodzakelijk is.

Bij het beschouwen van de impact en risico's van de regeling moet een aantal aspecten in aanmerking worden genomen. Allereerst is van belang dat de voorgestelde wijziging van de Regeling in samenhang moet worden gezien met de uitbreiding van het verbod in artikel 10.2 Wet Milieubeheer, die ook van kracht wordt voor alle stromen waarop artikel 10.1a Wet Milieubeheer van toepassing is. Sedert de implementatie van de Kra in 2011 was hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer niet van toepassing op niet gevaarlijke natuurlijke stromen uit land- en bosbouw die worden gebruikt in de land- en bosbouw. Dergelijke stromen konden daarmee vrij in het hele land worden afgezet. Aan deze mogelijkheid wordt nu een eind gemaakt door de invoering van het verbod om afvalstoffen op of in de bodem te brengen en de daarbij horende vrijstellingsregeling voor deze reststromen uit de land- en bosbouw. Er is in feite niet sprake van een uitbreiding van de afstand waarbinnen een aantal reststromen kan worden afgezet, maar van een inperking.

Daar komt bij dat de doelgroep en gebruikers van de gegeven vrijstelling beperkt zal zijn. Het materiaal dat vrijkomt en afgezet moet worden binnen een straal van 5 kilometer vanaf de plaats waar het vrij komt, is uit de aard der zaak beperkt van omvang. Het afzetten binnen een straal van vijf kilometer is tamelijk arbeidsintensief. Zowel leveranciers als afnemers van organische reststromen die

geïnteresseerd zijn in grote partijen, hebben geen belang bij dit materiaal dat binnen een straal van vijf kilometer van de plaats van ontstaan moet worden afgezet. Zij zijn of zoeken een partij die dit materiaal in zijn geheel in één keer kan verwerken.

Het gevolg hiervan is in de eerste plaats dat er een beperkt gebruik wordt gemaakt van de vrijstelling. Voorts is het zo dat het circulair inzetten van organische reststromen die voorwerp zijn van de regeling, bestaat naast de ontwikkeling van hoogwaardige vormen van verwerken van organisch restmateriaal. Deze andere – hoogwaardiger – vormen van verwerking, zoals het produceren van karton uit bermmaaisel, behoeft een dermate grote aanvoer waaraan de leveranciers van de stromen binnen het bereik van deze regeling niet kunnen voldoen.

Onderzoek naar het effect van organisch restmateriaal is een complexe aangelegenheid. Dit omdat het effect van materiaal op de bodem sterk afhankelijk is van de aard van de bodem en de aard van het bodemleven. Het resultaat van analyses is daarom gebonden aan de locatie waar de analyse wordt gedaan. Nu het hier gaat om een wijziging van een regeling die grotendeels een inperking betreft en een beperkte doelgroep kent, is er voor gekozen om voorafgaand aan de regeling te spreken met belanghebbenden en een internetconsultatie te houden en niet eerst uitgebreid evaluatieonderzoek uit te voeren.

In reactie op de geuite zorgen dat het zal gaan om zeer vervuild materiaal, wordt opgemerkt dat in de regeling is bepaald dat de vrijstelling enkel van toepassing is op stromen die niet gevaarlijk zijn in de zin van de Kra. Daarenboven geldt dat het materiaal 'schoon en onverdacht' dient te zijn. Dit criterium geldt onverkort. Schoon en onverdacht is materiaal dat ten hoogste 0,5 gewichtsprocent bodemvreemde bestanddelen bevat (conform Uitvoeringsbesluit meststoffenwet). Op het moment dat geen sprake is van schoon en onverdacht materiaal, is het de vraag of geen sprake is van het storten van afval in plaats van de nuttige toepassing ervan. De vrijstellingsregeling heeft uitsluitend betrekking op het nuttig toepassen van plantenresten. Op het gebruik van schoon en onverdacht materiaal kan worden toegezien en zo nodig gehandhaafd worden. Er zijn daarom voldoende waarborgen gecreëerd om te voorkomen dat plastic mee ondergewerkt gaat worden op grote schaal.

Landbouwkundige aspecten

Er is opgemerkt dat als gevolg van het onderwerpen van reststromen de hoeveelheid waardegevendende bestanddelen als fosfaat en stikstof te veel zal toenemen. Het zou een omissie zijn dat hiernaar geen onderzoek is gedaan. Onder het kopje milieu is reeds ingegaan op dit onderwerp. Daarnaast wordt benadrukt dat de inhoud van de regeling, waaronder dit aspect, in nauw overleg is afgestemd met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) die tegen deze regeling geen bezwaar heeft.

Gewezen is op het risico van voorkomende plantexoten, met name de Japanse duizendknoop, in het materiaal. In reactie hierop wordt er op gewezen dat, zoals ook wordt toegelicht bij artikel I, onderdeel E, van deze regeling, ook hiervoor geldt dat slechts schoon en onverdacht materiaal voorwerp kan zijn van vrijstelling in de zin van deze regeling, met andere woorden materiaal dat vrij is van (resten van) plantexoten.

Een respondent merkte op dat het risico aanwezig is dat het virus dat vogelgriep veroorzaakt wellicht deel uit zal maken van een reststroom. Van de zijde van het Ministerie van LNV is hier het volgende over opgemerkt: 'Het risico van verspreiding van het vogelgriepvirus zou verband kunnen houden met het bewerken van baggerslib (uit sloten). Naar aanleiding van de laatste vogelgriepbesmetting in Kamperveen, hebben deskundigen hierover advies uitgebracht². Het vervoer en uitrijden van baggerslib is niet toegestaan binnen de vrijstellingsregeling plantenresten. De verspreiding van vogelgriep naar pluimveebedrijven door het lokaal vervoeren en vermalen van (verse) plantenresten (bijvoorbeeld afkomstig van wegbermen) op akkerbouwland is niet erg waarschijnlijk en verwaarloosbaar vergeleken met andere mogelijke insleeroutes. De verruiming van de vrijstellingsregeling plantenresten is wat dit betreft verantwoord.'

Financiële aspecten

Het verwijt is geuit dat de voorgestelde wijziging van de vrijstellingsregeling met name is beoogd om de belangen van de waterschappen te dienen. Tegelijk zou er sprake zijn van concurrentievervalsing ten opzichte van de composteerders, die gebonden zijn aan de meststofregelgeving. Uit de diversiteit van de reacties volgt al dat de verlangens in het maatschappelijk veld tamelijk uiteenlopen. Er zijn meer partijen dan de waterschappen die verzochten om een verdere uitbreiding van de vrijstellingsregeling. Beoogd is om zowel de ontwikkeling naar verder circulair omgaan met reststromen te

² (<http://www.deskundigengroepdierziekten.nl/file/download/56973592>)

stimuleren als deze ontwikkeling niet overhaast vorm te geven. Het milieubelang van de bodem is hierbij leidend.

Met betrekking tot de stelling dat de vrijstellingsregeling leidt tot concurrentievervalsing wordt het volgende opgemerkt. Hiervoor is al toegelicht dat deze wijziging een inperking is van de mogelijkheden van de sector ten opzichte van de laatste zeven jaar. Het Ministerie van LNV acht het op inhoudelijke gronden niet nodig, om ieder die gebruik maakt van de vrijstellingsregeling verplichtingen op grond van de meststofregelgeving op te leggen. De wijziging van de regeling heeft uitsluitend betrekking op het op de bodem brengen van land- en bosbouw materiaal, al dan niet na mechanische behandeling (zeven, verkleinen) ervan. Het opbrengen van materiaal na een andersoortige behandeling (waardoor het feitelijk niet meer is aan te merken als land- en bosbouw materiaal), zoals bokashi of composteren, valt niet onder de vrijstellingsregeling. Hetzelfde geldt voor tussenopslag van materiaal: deze opslag valt niet onder de regeling, als aan de eisen van de regeling, waaronder de afstandseis, wordt voldaan. Hieruit kan worden afgeleid dat de gevolgen minder impact hebben dan wordt aangenomen door degenen die hierover een reactie hebben ingestuurd.

Circulair terreinbeheer

Van de zijde van een aantal gemeenten is verzocht om een grotere ruimte waarbinnen de toegestane reststromen ondergewerkt mogen worden.

In reactie daarop wordt gewezen op het feit dat het circulair behandelen van reststromen zich nog in een beginfase bevindt. Deze wijze van verwerken verdient aanmoediging, maar de markt is er nog niet aan toe om de toegestane limiet zo vergaand uit te breiden. Dit zou de ontwikkeling van andere vormen van verwerking zoals composteren te veel in de weg zitten.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

Met dit onderdeel worden in artikel 1 van het Vrijstellingsregeling plantenresten begripsomschrijvingen opgenomen voor landbouw- en bosbouw materiaal en voor heideplagsel en maaisel. De begripsomschrijving voor bermmaaisel is aangepast.

Teneinde te benadrukken dat het bij alle categorieën plantenresten waarop de Vrijstellingsregeling plantenresten betrekking heeft, steeds om niet gevaarlijk materiaal gaat, is, in aansluiting op de omschrijving van het begrip gevaarlijke afvalstof in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, aangegeven dat het materiaal niet één of meer van de gevaarlijke eigenschappen als bedoeld in bijlage III bij de Kra mag bezitten.

De reeds bestaande omschrijving van het begrip bermmaaisel is verder aangepast door het woordje 'organisch' te vervangen door 'natuurlijk' zodat deze omschrijving voor wat betreft de aard van het materiaal aansluit bij de omschrijvingen voor landbouw- en bosbouw materiaal en heideplagsel en maaisel.

In de omschrijvingen van zowel bermmaaisel als van landbouw- en bosbouw materiaal en van heideplagsel en maaisel gaat het om materiaal van in hoofdzaak plantaardige herkomst. De uitdrukking 'in hoofdzaak' heeft te maken met het feit dat bij al deze materialen, in zeer beperkte mate, grind en zand aanwezig kunnen zijn. Het gaat hier om niet meer dan een inherente vervuiling.

Artikel I, onderdeel B

Met dit onderdeel wordt in artikel 1a (nieuw) een verwijzing naar de correcte grondslag voor de Vrijstellingsregeling plantenresten toegevoegd.

In het opschrift van de Vrijstellingsregeling plantenresten werd aangegeven dat de regeling zijn grondslag vindt in artikel 2, eerste lid, onderdelen g en h, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen. Deze grondslag is echter niet meer correct. Als gevolg van diverse wijzigingen van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen bevindt de grondslag voor de Vrijstellingsregeling plantenresten zich nu in artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen.

Artikel I, onderdeel C

Dit onderdeel wijzigt in artikel 2 van de Vrijstellingsregeling plantenresten allereerst de inmiddels verouderde verwijzing naar de grondslag voor het aanwijzen van categorieën plantenresten die zijn vrijgesteld van het verbod om afval op of in de bodem te brengen buiten inrichtingen. De correcte grondslag is artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen.

Verder wordt met dit artikel de categorie oogstrestanten vervangen door de categorie landbouw- en

bosbouw materiaal. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de in de toelichting bij de wijzigingswet opgenomen wens dat het verbod uit artikel 10.2 Wet milieubeheer niet in volle omvang gaat gelden voor stoffen bedoeld in onderdeel f van het eerste lid van artikel 10.1a Wet milieubeheer.

Als gevolg van het opnemen van de categorie landbouw- en bosbouw materiaal in artikel 2 van de Vrijstellingsregeling plantenresten, blijft het na inwerkingtreding van de wijzigingswet mogelijk om niet-gevaarlijk landbouw- en bosbouw materiaal, dat wordt gebruikt in de land- of bosbouw, buiten een inrichting op of in de bodem te brengen. Aan het op of in de bodem brengen van dit materiaal worden in artikel 4 in samenhang met artikel 3 voorwaarden gesteld. Dit zijn dezelfde voorwaarden als die gesteld worden aan het op of in de bodem brengen van bermmaaisel.

Artikel I, onderdeel D

De verruiming van de afstandsgrens van één naar vijf kilometer in artikel 3 van de Vrijstellingsregeling plantenresten maakt het mogelijk dat maaisel van vegetaties op wegbermen, langs of in watergangen en waterkeringen op percelen maximaal vijf kilometer verwijderd van waar het bermmaaisel is vrijgekomen op of in de bodem wordt gebracht. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de wens van waterschappen en wegbeheerders. Zie verder het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel I, onderdeel E

Voor het gebruik van landbouw- en bosbouw materiaal op of in de bodem buiten inrichtingen op grond van artikel 2 van de Vrijstellingsregeling plantenresten gelden dezelfde voorwaarden als aan het gebruik van bermmaaisel. Korthedshalve is daarom artikel 3 van overeenkomstige toepassing verklaard.

Als gevolg hiervan moet (ook) land- en bosbouw materiaal schoon en onverdacht zijn alvorens het op of in de bodem wordt gebracht, zoals bedoeld in artikel 3, onderdeel b, van de Vrijstellingsregeling plantenresten. Dit om te voorkomen dat er op basis van deze vrijstelling, bijvoorbeeld afgekeurde poot aardappelen besmet met schimmels, op of in de bodem worden gebracht.

Artikel I, onderdeel F

In lijn met de verruiming van de afstandsgrens voor bermmaaisel in artikel 3, die gelet op artikel 4 ook voor landbouw en bosbouw materiaal geldt, wordt ook voor het gebruik van heideplagsel en maaisel dat vrijkomt binnen een natuurgebied, de afstandsgrens voor het op of in de bodem brengen in artikel 5 verruimd naar vijf kilometer. Dit biedt de mogelijkheid voor beheerders van natuurgebieden om dit materiaal maximaal vijf kilometer van het natuurgebied waar het heideplagsel en maaisel is vrijgekomen op of in de bodem te brengen.

Artikel II

Deze regeling zal tegelijkertijd in werking treden als artikel I, onderdeel E, onder 1, van de wijzigingswet.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer*